

Motion till riksdagen 2005/06:T431

av **Jan Emanuel Johansson (s)**

Den ekonomiska brottsligheten inom taxinäringen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om den ekonomiska brottsligheten inom taxinäringen.

Motivering

Den 1 juli 1990 avreglerades taxinäringen i Sverige. Det var i en tid av avregleringar inom transport- och kommunikationssektorn, som startade i början av 1980-talet. Sverige är tillsammans med Nya Zeeland det land som gått längst vad gäller liberaliseringen av taximarknaden (TRUM 2000:3). Den så kallade fria konkurrensen har inte fått de genomslag på taxiresornas pris som skulle komma kunderna till godo. Taxipriserna har ökat med runt 62 procent sedan 1990. Det skulle enligt vissa utredningar vägas mot andra faktorer: bättre service och kortare väntetider. Noterbart är att det blivit billigare att åka taxi på Nya Zeeland, den avreglerade marknad som mest liknar vår. Tanken vid avregleringen var att åstadkomma bättre balans mellan utbud och efterfrågan och genom konkurrens skapa billigare priser vid taxiresor. Så har inte skett!.

När en förväntad prissänkning gick om intet, vad fick vi då istället? Jo, en taxinäring där överetablering och fiffel bredde ut sig. I propositionen som låg till grund för avregleringen stod tydligt att det vid lämplighetsprövning skulle komma skärpta krav på både taxiägare och förare. Ändå upplever vi en ökning av de oseriösa åkarna, vilka har satt sina avtryck i statistiken i form av indragna legitimationer. Länsstyrelsen i Stockholm har hittills i år dragit in ett stort antal taxilegitimationer, vilket kommer att betyda rekordmånga indragningar vid årets slut!

Grova våldsbrott, ekonomisk brottslighet och trafikbrott är de vanligare grunderna för indragna legitimationer. Vi hör talas om turister vid Arlanda som får betala fantasipriser för sin resa in till stan. Konkurrensen betyder inte

Fel! Okänt namn på

billigast kör mest, utan, ta ut så mycket Du kan, vem vet när Du får nästa körning, detta p.g.a. den överetablering vi för närvarande ser. Vi kan till och med se på polisens hemsida uppmaningar om att beställa taxi genom en välkänd växel.

Man kan med all riktighet påstå att myndigheternas kontroll över den avreglerade marknaden har varit rent dålig!

Folk i allmänhet ser *taxi* som ett enhetligt begrepp och i det begreppet gömmer sig de oseriösa åkarna/förarna. Därigenom osynliggörs problemen, till de seriösa åkarnas förfång. Kunden ser inte längre än just till *begreppet taxi* och att det i sig skulle innebära en garanti för ett tryggt och prisrelevant köp av en resa. Är då taxinäringen särskilt utsatt för ekonomisk brottslighet? Ja, enligt Skatteverkets bedömningar saknas ca 4 miljarder i omsättningen årligen, vilket motsvarar ca 20–25 procent av omsättningen inom näringen. Mycket av fiflet består i det faktum att taxinäringen till stor del är en kontantbransch där många av köparna är enskilda konsumenter som saknar intresse av kvitto.

Idag kan vi se att den förväntade konkurrensen i en avreglerad taximarknad blev en väldigt snedvriden sådan med ”svarttaxi” och oseriösa taxiföretag som följd.

Hösten 2003 tillsatte regeringen en utredning (SOU 2004:102), vilken fick i uppdrag att göra en översyn av ekonomisk brottslighet inom taxinäringen. I utredningen föreslås bl.a. att en lag om redovisningscentraler ska införas, vilket är lovligt! Det finns möjligheter för lagstiftaren att gå ännu längre och ta dessa punkter under beaktande för fortsatt utredning: All information från en taxameter bör överföras till dessa redovisningscentraler. Skärp straffsatserna för de som driver en redovisningscentral utan tillstånd eller underlåter att överföra information från en taxameter till en redovisningscentral. För att råda bot på den omfattande svarttaxiverksamheten borde också körkortslagen kompletteras med att ett körkort skall återkallas för dem som utövat olaga yrkesmässig trafik och att även det fordon som använts i strid med yrkestrafiklagstiftningen skall kunna beslagtogs.

Stockholm den 22 september 2005

Jan Emanuel Johansson (s)